

A403-2/2011.
(A403-4/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság**
hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását
figyelemmel kísérő albizottság (Ellenőrző albizottság)

2011. szeptember 19-én, hétfőn, 15 óra 43 perckor
a Parlament főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Az Ellenőrző albizottság alelnökének megválasztása	5
Az Ellenőrző albizottság munkatervének meghatározása	5
Az albizottság következő ülése időpontjának kijelölése	6
A 2002 és 2010 között, különösen a 2006 őszén az állam részéről a politikai szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottság jelentésében megfogalmazott kilenc pont megvalósulásának vizsgálata	8

Napirendi javaslat

- 1. Az Ellenőrző albizottság megalakulása és alelnökválasztás**
- 2. Egyebek**

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Szabó Tímea (LMP)**, az albizottság elnöke

Berényi László (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz)
Gajda Róbert (Fidesz)
Kóvári János (Fidesz)
Varga László (KDNP)
Baracskai József (MSZP)
Kulcsár Gergely (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) távozása után Gajda Róbertnek (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Gaudi-Nagy Tamás képviselő (Jobbik)

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 43 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SZABÓ TIMEA (LMP), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szeretettel köszöntöm az egybegyűlteket. Úgy tűnik, hogy negyedik kísérletre meg tud alakulni az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság Ellenőrző albizottsága.

Három feladatunk van a mai ülésen: a bizottság megalakítása, alelnök választása, valamint a munkarend nagy vonalakban történő meghatározása.

Megállapítom, hogy az albizottság határozatképes, és hivatalosan is megalakult az Ellenőrző albizottság.

Kérdezem, hogy az előbb ismertetett napirendi javaslatot elfogadja-e az albizottság. (Szavazás.) Megállapítom, hogy az albizottság a mai ülés napirendjét egyhangúlag elfogadta.

Az Ellenőrző albizottság alelnökének megválasztása

Indítványozom, hogy Kővári Jánost kérjük fel az Ellenőrző albizottság alelnöki tisztének betöltésére. Kérdezem Kővári Jánost, hogy elfogadja-e a felkérést.

KŐVÁRI JÁNOS (Fidesz): Igen.

ELNÖK: Van-e valakinek más javaslata? (Nincs jelentkező.) Nincs.

Ki ért egyet azzal, hogy Kővári János töltsen be az Ellenőrző albizottság alelnöki tisztségét? (Szavazás.) Megállapítom, hogy az albizottság egyhangúlag egyetért azzal, hogy Kővári János legyen az Ellenőrző albizottság alelnöke.

Az Ellenőrző albizottság munkatervének meghatározása

A mai napon csak azt szeretném elérni, hogy beszéljük át, mik azok a témák, amiket az Ellenőrző albizottság szeretne megtárgyalni ebben az ülészakban. Az emberi jogi bizottság főtanácsadója kiküldte a főbizottság által az albizottság hatáskörébe utalt témák listáját.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Ez az, amit az ülés előtt megkaptunk?

ELNÖK: Ez az, amit a főbizottság az elmúlt másfél évben hivatalosan az Ellenőrző albizottság hatáskörébe utalt, de ehhez akár most, akár később is jöhetnek még javaslatok. Ha egyetértenek vele, felolvasom, hogy az albizottság első körben ezekről a kérdésekről tárgyaljon.

Lendvai Ildikó azt kezdeményezte, hogy az egyes egészségügyi és szociális törvényekhez kapcsolódóan a betegjogi képviseletre vonatkozó törvényi szabályozást vizsgálja meg az albizottság. A felvetés óta született egy kormányhatározat, amely előírja, hogy 2011. december 31-ei határidővel fel kell állnia egy országos betegjogi és dokumentációs központnak. Kérdezem, hogy az MSZP-frakció ezt továbbra is szeretné napirendre vetetni, vagy később térjünk vissza erre a témára.

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): Maradjon napirenden.

ELNÖK: Rendben van, majd szavazni fogunk róla.

Javasolom, hogy az albizottság foglalkozzon az előzetes letartóztatások elrendelésének és meghosszabbításának a gyakorlatával. Ez a 2006-os ügyekkel kapcsolatban is felmerült, valamint más, a bizottság által tárgyalt ügyek kapcsán is.

Lendvai Ildikó azt kezdeményezte, hogy az albizottság foglalkozzon a törvényekkel ütköző, gyermek- és fiatakorúakkal szembeni eljárás folyamatának vizsgálatával, különös tekintettel a fiatakorúakkal szembeni elzárás új szabályainak megtárgyalására.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr javasolta, hogy az albizottság foglalkozzon a Btk. módosításával, különös tekintettel a joggal való visszaélés és az önkényes eljárások kérdéseivel.

Farkas Flórián képviselő úr azt javasolta, hogy az albizottság tekintse át a romák költségvetési támogatásának alakulását.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr azt javasolta, hogy az albizottság tűzze napirendjére a 2006 őszi állami jogsértések igazságtételével kapcsolatos, általa három pontban felsorolt kérdéseket, úgymint az elmaradt felelőségre vonás, a rendezetlen kártérítések, valamint a közkegyelem. Ezzel kapcsolatban szeretném elmondani, hogy elkészült az emberi jogi bizottság egy albizottságának a jelentése, amelyben kilenc pontban megfogalmazta azt, hogy milyen törvényi, illetve jogszabályi változtatásokat tart szükségesnek. Én ennek a kilenc pontnak a vizsgálatát támogatom.

Végül az utolsó pont: a különböző törvények tárgyalása kapcsán felmerült a hatékony jogorvoslat kérdésének vizsgálata a magyar jogrendszerben.

Kérdezem, hogy van-e más javaslat arra vonatkozóan, hogy mit vegyünk fel az Ellenőrző albizottság munkatervébe. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás jelentkezik.)* Mivel képviselő úr nem tagja az albizottságnak, meg kell szavaztatnom, hogy szót kaphat-e, de először az albizottság tagjait kérdezem, hogy van-e más javaslatuk, amit szeretnének megtárgyalni. *(Nincs jelentkező.)* Én egyébként azt szeretném, hogy ez a rész maradjon nyitott és bármikor érkezhessenek megtárgyalásra irányuló javaslatok. Szeretném megismételni, hogy az imént felsorolt témákat a főbizottság már az albizottság hatáskörébe utalta.

Ki ért egyet azzal, hogy a felsoroltakat napirendjére vegye az albizottság? Kulcsár Gergely!

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Szeretném kérni, hogy a 2006-os albizottsági jelentés pontjait, valamint a jelentés végén felsorolt ajánlási pontok megvalósulását is vizsgálja meg az albizottság.

ELNÖK: Már elmondtam, hogy az abban a jelentésben megfogalmazódott kilenc pont megvalósulását vizsgálni fogja az albizottság.

Ki ért egyet a felsorolt munkatervjavaslattal? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy az albizottság egyhangúlag elfogadta a munkatervjavaslatot.

Az albizottság következő ülése időpontjának kijelölése

Van egy sürgősséggel megtárgyalandó téma, ez pedig a 2006 őszi állami jogsértésekkel kapcsolatos teendők megvitatása. Javasolom, hogy ennek a megtárgyalására mihamarabb hívjunk össze egy albizottsági ülést. Holnap reggel 9 órakor lesz a főbizottság ülése, amelyen két jelentés megtárgyalása szerepel, az NCA és a Rendészeti Panasztestület jelentése, majd 10 órakor érkezik hozzánk egy kínai delegáció, amellyel lesz egy közös ebéd is.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Kik fogadják a kínai delegációt?

ELNÖK: Lukács Tamás elnök úr, Csöbör Katalin, valamint jómagam fogunk a bizottság nevében tárgyalni velük. Ez a Kínai Népi Gyűlés nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó bizottságának a delegációja. Fél 1-től fél 2-ig tart az ebéd, ha utána 2 órára

összehívom az albizottság ülését, az megfelel-e az albizottság tagjainak? *(Többen jelzik, hogy az időpont nem megfelelő nekik.)*

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Hétfőre késő összehívni?

ELNÖK: Azért nem szívesen húznám az időt, mert – mint a főbizottság ülésén is elhangzott – itt vannak bizonyos elévülési határidők, és szeretném, ha az albizottság ezt megfelelő súllyal kezelné. Félek, kifutnánk az időből, ha ezt még egy hetet tolnánk. Tudom, hogy sokan vidékről jönnek fel, mégis megkérdezem, hogy a szerda délelőtti időpont megfelelő-e.

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): Nem lenne szerencsésebb a holnapi bizottsági ülés előtt, mondjuk fél 9-kor összeülnünk?

ELNÖK: Nekem ez biztosan nem jó.

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): Alelnök úr levezeti az ülést.

ELNÖK: A holnap 2 órai időpont senkinek nem jó?

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): A főbizottság ülése és a kínai delegációval tartandó tárgyalás között nem kezdetjük el az albizottság ülését?

ELNÖK: Kizártnak tartom, hogy erre lesz idő, de elkezdhetjük. 9 órakor kezdődik a főbizottság ülése, 10 órakor érkezik a kínai delegáció, amellyel ugyanebben a teremben fogunk tárgyalni. Azt tudom még javasolni, hogy fél 9-től 9-ig tartsunk albizottsági ülést, 9 órakor szakítsuk meg, és a főbizottság ülésének a befejezése után folytassuk. Ez elfogadható? *(Varga László: Igen.)* Akkor holnap fél 9-kor találkozunk a főemelet 61. számú tanácssteremben.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Mi lenne, ha most folytatnánk az ülést, hiszen most itt van mindenki. Vagy kapunk még olyan információkat, amelyek most nem állnak rendelkezésünkre?

ELNÖK: Elkezdhetünk most is tárgyalni, de úgy tudom, hogy félóra múlva vissza kell mennünk az ülésterembe, mert elkezdődnek a szavazások.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): A szavazásokig még van egy bő óránk. 17 óra előtt nem lesznek szavazások.

ELNÖK: Mivel az eredetileg elfogadott napirendben ez nem volt benne, meg kell kérdezni, egyetért-e a bizottság azzal, hogy a 2006 őszi eseményekkel kapcsolatban a bizottság által vizsgálandó kérdéseket felvegyük napirendre. Kérem, hogy erről szavazzanak. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 1 nem ellenében úgy döntött, hogy a mai ülésen tárgyaljuk a 2006 őszi eseményekkel kapcsolatban a bizottság által vizsgálandó kérdéseket.

A 2002 és 2010 között, különösen a 2006 őszén az állam részéről a politikai szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottság jelentésében megfogalmazott kilenc pont megvalósulásának vizsgálata

A 2002 és 2010 között, különösen a 2006 őszén az állam részéről a politikai szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottságnak született egy jelentése, amelyben megfogalmazódott kilenc olyan pont, amelyek megvalósulásának a vizsgálata az Ellenőrző albizottság hatáskörébe tartozik. Ezekről kellene most részletesen tárgyalnunk. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr benyújtott egy indítványt, amelyben azt kérte, hogy még három másik kérdésben is vizsgálódjon az albizottság. Ahhoz, hogy Gaudi képviselő úr szót kaphasson, az albizottságnak hozzá kell járulnia.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Szeretném, ha Gaudi-Nagy Tamás tájékoztatna bennünket arról, hogy ő, mint egyéni képviselő milyen lépéseket tett ezekben a napokban ebben a kérdésben.

ELNÖK: Ezzel kapcsolatban van-e más kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ki ért egyet azzal, hogy Gaudi képviselő úrnak megadjuk a szót. *(Szavazás.)* Az albizottság egyhangúlag úgy döntött, hogy Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr szót kaphasson. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Nagyon veszélyes és nagyon sűrű helyzet van, hogy finoman fogalmazzak. Azért késtem el az albizottság üléséről, mert a plenáris ülésen azonnali kérdést intéztem miniszterelnök úrhoz, aki helyett Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes úr válaszolt arra a kérdésre, hogy miért nem hozzák nyilvánosságra a Balsai-féle jelentést, miért hagyják futni a 2006 őszi rendőrterror bűnözőit.

A 2006 őszi jogsértések legaktuálisabb része a következő: öt évvel ezelőtt szeptember 19-21. között elkezdődött egy tüntetés a Köztársaság téren az MSZP székháza előtt, utána elindult egy olyan rendőri akciósorozat, amely során több száz emberrel szemben durva bűncselekmény-sorozatot követett el a rendőrség. Az, hogy az előljárók a rendőri állományt hagyták kegyetlenkedni a fogdákbán, az utcákon, a Rádió udvarán és egyéb helyeken, szerintem egyértelműen katonai bűncselekménynek minősül, nevezetesen ez előljárói intézkedés elmulasztásának a büntette, amely a Btk. 361. § (2) bekezdése szerint öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A közbiztonságra jelentős hátránnyal járt az, hogy előljárói kötelességüket megszegve nem akadályozták meg, hogy az alárendeltjeik bűncselekményt kövessenek el, illetve nem vonták felelősségre az elkövető rendőröket. Ha ezt megteszik, mindez nem valósulhatott volna meg.

Röviden összefoglalnám, mit tettem az elmúlt napokban annak érdekében, hogy megkongassuk a vészharangot és megpróbáljuk rávenni a nyomozó hatóságokat – és mindenkit, aki bármit is tud tenni –, hogy akadályozzuk meg ennek a bűncselekmény-sorozatnak a büntethetőségi elévülését. A múlt heti emberi jogi bizottsági ülésen ezt napirendre vettük, és ma ennek köszönhetően vagyunk itt. Külön köszönöm mindazoknak, akik ezt lehetővé tették a szavazatukkal. Kedden volt egy napirend előtti felszólalásom, amelyre Konrád Károly államtitkár úr válaszolt. Kevésbé volt biztató az, amit mondott, de én soha nem adom fel a reményt. Ő azt mondta, hogy ha bűncselekményről tudok, akkor tegyek feljelentést. Ennél azonban már előrébb tart a folyamat, hiszen elkészült a 2006-os eseményeket vizsgáló eseti bizottság jelentése, amelyik határozottan szól a szeptemberi jogsértésekről is. Sőt, annak a mementó vagy záradék része maga is egy kínzást, jogsértéssorozatot dolgoz fel, néhány lánnyal szemben elkövetett rendőri kínzásokat.

Ami pedig igazán reményt adó – ezért indítványoztam további lépéseket –, az Balsai István miniszterelnöki megbízott jelentése, amely már márciusban elkészült, sőt éppen most találtam meg az interneten és idéztem be a mai azonnali kérdésemben, hogy miniszterelnöki

megbízott úr már tavaly októberben úgy nyilatkozott, hogy már kézzelfogható közelségben van minden ahhoz, hogy Gyurcsány Ferenc is meggyanúsítható legyen, sőt megnevez olyan rendőri vezetőket is, akiket meg lehet gyanúsítani a 2006 őszi rendőri brutalitások elkövetésével. Ilyen Dobozi József akkori Rebisz-vezető, Lapid Lajos akkori BRFK-parancsnokhelyettes, Bene László akkori országos rendőrfőkapitány. Probléma azonban az, hogy ez a jelentés a mai napig sem nyilvános. Abból meg, ami nyilvánosságra került, annyit tudunk, hogy ez a jelentés elég karakteresen nevezi meg, hogy tizenöt különböző rendőri bűncselekményt követtek el, sőt még a terrorcselekmény lehetőségét sem zárja ki, amelynek adott esetben akár még Gyurcsány Ferenc is felbujtója lehet, hiszen ő adott utasítást, de legalábbis valamilyen módon lehetőséget arra, hogy a rendőri vezetők ilyen akciókat követhessenek el az állományukkal. Tehát neki is fennáll a felelőssége.

Aztán folytatva a sort: a minisztériumban és a kormánypárti képviselők közül minden szóba jöhető illetékessel igyekeztem beszélni és felhívtam a figyelmüket, hogy vigyázat, itt az elévülés, és ha ma vagy legkésőbb holnap nem történik meg a személy szerinti gyanúsítás, akkor elévül ezeknek a volt rendőrparancsnokoknak a büntethetősége. Aztán folytatódott a sor ennek az albizottságnak a múlt szerdai sikertelen megalakulási kísérletével. Eléggé szomorúan vettem tudomásul, hogy akkor nem volt meg a határozatképesség. Azon nyilván nem csodálkozunk, hogy az MSZP képviselője nem jelent meg. Az viszont biztató, hogy ma megalakulhatott az albizottság. Végül, de nem utolsósorban pénteken Morvai Krisztinával közösen tettünk egy olyan egységes szerkezetű büntetőfeljelentést és adtam át a legfőbb ügyész úrnak, amelyben az elejétől a végéig mindent összefoglaltunk, és megneveztük azokat a potenciális gyanúsítható személyeket, akiket felelősnek tartunk. Úgy gondoljuk, hogy Bene László, Lapid Lajos, Szabadfi Árpád, Petrétei József és Gyurcsány Ferenc esetében is felmerül a büntetőjogi felelősség. Külön kértük kivizsgálni, büntetőjogilag milyen relevanciája van annak az öt évvel ezelőtt szeptember 19-én az Országházban történt eligazításnak vagy beszélgetésnek, amely Gyurcsány Ferenc és néhány rendőri vezető között folyt. A feljelentésünket átvette a Legfőbb Ügyészség annak mellékleteivel együtt, amelyekben feldolgoztuk az összes esetet, pontosan megjelöltük az összes helyszínt és azt, hogy mely rendőri erők hol álltak, ki volt a parancsnokuk.

ELNÖK: Ne haragudjon, képviselő úr, hogy félbeszakítom, de kérem, azt ismertesse, hogy milyen kiegészítése van a már megfogalmazott kilenc ponthoz képest. Mit szeretne, hogy az albizottság mit vizsgáljon? Kérem, hogy most ne ismertesse részletesen a 2006 őszi eseményeket.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Képviselő úr csak az én kérdésemre válaszolt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Varga képviselőtársam tett fel nekem kérdést, s én igyekeztem kronologikusan elmondani, hogy mi történt. Szombaton volt egy tüntetés ennek nyomatékosítása érdekében, illetve ma azonnali kérdést intéztem a miniszterelnök úrhoz. Én ennél többet már nem tudok tenni! Most az ügyészségnél van a labda. Tudom, hogy egy alkotmányos rendszerben az ügyészséget semmire nem lehet utasítani, ezért abban bízom, a legfőbb ügyész úr megérti, hogy lépni kell, mert ha nem lépnek, akkor elévülnek a bűncselekmények.

Azt kérem az albizottságtól – amint azt múlt hétfőn a főbizottságtól is kértem –, levélben keresse meg a miniszterelnök urat annak érdekében, hogy a Balsai-féle jelentést hozza nyilvánosságra. Adjunk nagyobb esélyt annak, hogy a felelősöket felelősségre lehet vonni.

Örömmel látom, hogy elnök asszony beemelte a bizottság munkatervébe az én javaslataimat. Szerintem a 2006 őszi igazságtételeknek mind a három eleme vizsgálendő, ha

továbbra is tükörbe akarunk nézni és azt akarjuk mondani, hogy mindent megtettünk, megtörténtek a jóvátételek, megtörtént az összes felelősségre vonás, és a semmisségi törvényt – amely nem tudta beteljesíteni a hivatását – fel kellene váltania egy közkegyelmi törvénynek, amely alapján az elmúlt nyolc év valamennyi politikai üldözöttjét mentesíteni lehetne. Örömmel látom azt is, hogy megvannak a büntető-szabálysértési törvények módosítási lehetőségei. Itt konkrétan azt vetném fel, hogy változtatni kellene az előzetes letartatás intézményrendszerén.

ELNÖK: Ez benne van. Erről szól a 2. pont.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Valóban. Javaslom, hogy azokat a jogszabályokat is vizsgáljuk felül, amelyek korlátozzák az egyesülési, gyülekezési jogot. Ezek azok a rendeletek, amelyeket még a Bajnai-időszakban fogadtak el, és amelyek alkotmányellenesek. Konkrétan a ruhaviselettel, az öltözködéssel kapcsolatos rendeletekre gondolok, vagy a passzív engedetlenségi szabálysértés tényállására, amely már több mint négy éve hatályban van. Az Alkotmánybíróság erről valószínűleg nem is fog dönteni, noha annak idején benyújtottuk az indítványt, hiszen az alkotmánybírósági törvény koncepciója szerint minden indítványt ad acta fognak tenni. Az elég rémisztő, ha ilyen jogszabályok hatályban maradhatnak. Aztán javaslom megvizsgálni, hogy a jelentés kilenc pontjából mi valósult meg, mert azért végeztük a munkát annak idején a bizottságban, hogy legyen majd fogamatja. Tehát meg kell néznünk, hogy ebből mi valósult meg. Ehhez kérem az albizottság segítségét. Lehetőség szerint szeretnék ebben a munkában részt venni, és kérem a támogatást ahhoz, hogy ezt meg is tudjam tenni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A három eredetileg felvetett, az indítványban is szereplő kérdéssel kapcsolatban azt tudom elismételni, ami a főbizottság ülésén is elhangzott. Gaudi-Nagy Tamás és Morvai Krisztina megtette a feljelentést, és Gulyás Gergely is tett egy feljelentést, amely alapján Gergényi Pétert és másokat is meggyanúsítottak. Néhány héttel ezelőtt bekerült ebbe a körbe Mittó Gábor és Majoros Zoltán is. Nem látom azt, hogy a politika – anélkül, hogy annak látszatát keltené, hogy be kíván avatkozni az ügyészség vagy a bíróság munkájába – mit tehet még ebben az ügyben. Ez elhangzott a főbizottság ülésén is. Én személy szerint nem látom azt, hogy mi ellenőrző albizottságként mit tehetnénk még ebben az ügyben azon kívül, hogy várunk és megállapítjuk, hogy történt-e előrelépés vagy nem történt. Nagyon szeretném elkerülni annak a látszatát is, hogy akár albizottsági, akár bármilyen más politikai szinten be kívánunk avatkozni az ügyészség munkájába.

A másik dolog a kártérítések kérdése. Tavaly született egy kártérítési határozat, amelynek a hatálya mindenkire kiterjedt, aki addig már pert indított, sőt arra is kiterjedt, akit bármilyen sérelem ért, de négy évig nem indította meg a pert, ám abban a négy hónapban, amikor az albizottság ezt tárgyalta, megtette. Úgy gondolom, a bizottság e tekintetben is mindent megtett. Elég nagy nyilvánosságot kapott ez a lehetőség, nevezetesen hogy az, aki az előző négy évben nem tette meg a kártérítési igényre vonatkozó bejelentését, az ebben a négy hónapban megteheti. Az egy másik kérdés, hogy ha valaki ezt elmulasztotta négy évig megtenni, az miért mulasztotta el, és miért mulasztotta el megtenni a rendelkezésre álló plusz négy hónapban. Én személy szerint kíváncsi lennék arra, hogy ki az, aki az elmúlt időszakban nyújtotta be a kártérítési igényét és miért nem jutott eszébe az elmúlt négy évben benyújtani, és arra is, hogy kik képviselik ezeket az ügyeket.

A semmisségi törvényről az LMP-nek is megvolt a véleménye, mi is inkább a közkegyelmet támogattuk és nem a semmisséget. Ez a kérdés most az Alkotmánybíróság előtt van. Úgy gondolom, amíg ez a kérdés le nem zárul, addig az Ellenőrző albizottságnak e tekintetben nincs tennivalója. Másképpen fogalmazva ildomos lenne megvárni az AB-

határozatot ebben az ügyben, mielőtt bármit is lépnénk. Nem mellesleg megjegyzem, hogy Gulyás Gergely a főbizottság ülésén maga mondta: lehet, hogy mégiscsak indokoltabb lett volna a közkegyelem, mint a semmisség. A kedves kormánypárti képviselők gondolkozzanak el azon, hogy miért nem támogatták az ellenzék ez irányú törekvéseit.

A Balsai-jelentéssel kapcsolatban volt egy szavazás a főbizottságban. Nagyon nem tartanám méltányosnak, ha az albizottság szembemenne a főbizottság érvényes határozatával és mégis úgy döntene, hogy levélben fordul a miniszterelnök úrhoz. Azt javaslom – s ezzel kapcsolatban kérem a képviselők véleményét –, hogy ezt a kérdést holnap vigyük vissza a főbizottság elé, ott tárgyaljuk meg újra, és annak fényében, hogy egy hét elteltével sem került nyilvánosságra ez a jelentés, a főbizottság írjon egy levelet a miniszterelnöknek ezzel kapcsolatban. Azt semmiképpen nem támogatom, hogy a főbizottság döntését megkerülve az Ellenőrző albizottság forduljon a miniszterelnökhöz ebben az ügyben.

A gyülekezési törvénnyel kapcsolatban pedig azt tudom mondani, hogy ez benne van a kilenc felsorolt pontban. Azt tudjuk, hogy azóta nem került a Ház elé a gyülekezési törvény módosítása. Tehát annyit már most is tudunk mondani, hogy nem valósult meg az, amit az albizottság ebben az ügyben javasolt. Egyébként véleményem szerint is indokolt lenne a gyülekezési törvény számos pontját módosítani.

Varga László képviselő úr!

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen Gaudi képviselő úr tájékoztatását. Én a magam részéről megnyugtatónak tartom, no nem azt, ami ténylegesen történt, hanem azt, amilyen lépéseket tett ez a bizottság, és hogy az albizottság tájékozódott a 2006-os eseményekkel kapcsolatban. Azért tartom megnyugtatónak, mert – ahogy elnök asszony is mondta – bizottságként többet tenni nem tudunk. Megtörtént a feljelentés az ügyészségnél és Gaudi képviselő úrék kiegészítették ezt a feljelentést. Ebben az esetben nem tudunk többet tenni, mint arra várni, hogy a magyar igazságszolgáltatás mit lép, hogyan lép. A jogállamiság azt várja tőlünk, hogy bizottságként ne avatkozzunk bele ebbe az ügybe. Az természetes, hogy figyelemmel kell kísérni, hogy a kilenc pontot még egyszer végig kell venni, s azután megállapíthatjuk, hogy ezek és ezek a lépések az ügyészség, illetve a bíróság előtt vannak, sőt bizonyos ügyekben már kihallgatások is voltak. Azt nem tudom, hogy a Gergényi-ügyben mi történt, de valami folyamatban van. Én a magam részéről ezt megnyugtatónak tartom, és támogatom elnök asszonynak azt a javaslatát, hogy a Balsai-jelentéssel kapcsolatos kérdést vigyük a nagybizottság elé, és a nagybizottság döntsön abban, hogy akar-e további lépéseket tenni. Nem hiszem, hogy a mi feladatunk lenne akárkivel levelezni ebben az ügyben.

ELNÖK: Ki kíván még hozzászólni? Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm elnök asszony és Varga képviselő úr felvetéseit. Ez egy olyan jellegű és olyan súlyosságú ügy, hogy legalább a szokásos keretek határait meg kellene próbálni elérni. Azt talán nem kell megmagyarázni, hogy milyen módon rombolja az emberek jogállamba vetett hitét az, ha nem jön el az igazságtétel. Úgy érzem, hogy nekünk a lehetőségünk határáig el kellene mennünk, és ebbe beleférhet az, hogy egy udvarias levelet írjunk a miniszterelnök úrnak, sőt még azt is el tudom képzelni, hogy a legfőbb ügyész úrhoz eljuttatunk egy állásfoglalást, vagy adjon ki egy közleményt az albizottság, amelyben az ügy súlyát átlátva és a felelősséget átérezve nyilvánosságra hozza és világgá kürtöli azt az álláspontját, hogy az elévülés megszakítása döntő jelentőségű momentum ebben az ügyben. Az már részletkérdés, hogy ez milyen módon legyen megfogalmazva. Aztán a Balsai-féle jelentés nyilvánosságra hozatalát is lehet egy kicsit erőteljesebben kérnünk, hiszen minket hatalmaztak fel a választók arra, hogy az ilyen típusú

ügyekben próbáljunk az emberi jogi védelemnek egy tekintélyesebb szerve lenni, magyarul ne nézzük tétlenül, hogy elévüljenek ezek a bűncselekmények.

Az elnök asszony által felvetett három témára röviden szeretnék reagálni. A kártérítéseknél vannak új elemek is. Különös hangsúllyal utalnék a Kossuth téri tüntetők kárigényére. Nemrégiben mondta ki a Legfelsőbb Bíróság, hogy az ő felosztatásuk október 23-án jogellenes volt. Ők még ha akartak volna, akkor sem tudtak volna korábban kártérítési igényt bejelenteni. Amely igények pedig legutóbb felmerültek, azok tapasztalataim szerint abból fakadnak, hogy a lehetőség nem jutott el mindenkire. Sokakhoz eljutott, de még vannak olyanok, akik lemondtak arról, hogy bármilyen igényt érvényesítsenek, mert nem hittek benne. Egyébként is azt a rendszert kellene működtetni, hogy az kaphat kártérítést, aki az ötéves elévülési időn belül bejelenti az igényét. Szót kellene emelnünk azért, hogy az országgyűlési határozat és a kormányhatározat szellemiségét sérti az, hogy a 2006-os kárügyek intézése visszakerült a rendőri szervekhez, noha az az országgyűlési határozat, amelyet jónak tartunk és támogattunk, egyfajta méltányos és gyors eljárást irányzott elő. Most meg azt tapasztalják a károsultak, hogy elutasítják az igényeiket és perre kötelezik őket. Azt javaslom – s ennek a módszertanát rábíznom az albizottságra –, hogy lépni kéne ebben az ügyben, de valamiképpen ki kellene fejezni azt, hogy a jelenlegi helyzet ellentétes az országgyűlési határozat szellemével, amely megköveti az áldozatokat és a jóvátételt előírányozza. Teljesen érthetetlen, hogy egy szemkilőtt embernek miért kell bírósághoz fordulnia, miközben tavaly év végéig meg tudta tenni egy normális, korrekt kárrendezési eljárásban.

A semmisség és közkegyelem tekintetében egyetértek azzal, hogy ez fontos kérdés, és nagyon bízom benne, hogy Gulyás Gergely alelnök úr szavai egyfajta önvizsgálatot is jelentettek. Nem az a kérdés, hogy ki miért felelős, hanem próbáljuk már megtenni, hogy azt az embert, aki még mindig börtönben van, engedjék ki onnan. Javaslom, hogy nézzék meg képviselőtársaim a Hír TV múlt pénteki Célpont című adását, amelyben bemutatták, hogy még ma is rabruhában ül az a fiatalember, aki talán egy kicsit erőszakosabban viselkedett tüntetőként, ennek ellenére rá is vonatkozna a semmisségi törvény, mégsem mentesül a következmények alól. Az alkotmánybíróági döntés megvárása azért aggályos, mert ez bizonytalan időre kitolja ennek az ügynek az intézését. Az a határozott javaslatom, hogy párhuzamos megoldást alkalmazzunk. Nem azt kérjük, hogy helyezzük hatályon kívül a semmisségi törvényt, hanem azt, hogy rakjuk mellé a közkegyelmi törvényt. Erre kiváló alkalom lehetne az ötéves évforduló, vagy akár az új alaptörvény hatálybalépése. Nagyon szép és ünnepélyes aktus lenne azt mondani, hogy akiket az elmúlt nyolc évben politikai motivációkból fakadóan meghurcoltak, azok mentesülhessenek, s nemcsak az elítéltek, hanem az eljárás alá vontak is. Vannak még olyan eljárások, amelyek abból az időből erednek és koncepciójás jellegűek. Tipikusan ilyen a Hunnia mozgalom elleni eljárás.

ELNÖK: Köszönöm. Csak röviden reagálnék néhány dologra. Annak nem vagyok ellene, hogy az albizottság néhány olyan konkrét ügyet vizsgáljon, ahol nem valósult meg a semmisségi törvény, illetve a kártérítési igény rendezése. Aki négy év plusz négy hónap alatt nem nyújtotta be a kárigényét, az nem biztos, hogy megfelelt a gondos és jóhiszemű eljárás követelményének, de azt elfogadhatónak tartanám, hogy az albizottság ezt konkrét eseteken keresztül vizsgálja meg. Ha a rendőrség ezen a határidőn kívül is megalapozottnak látja az igényt, akkor mi is szorgalmazzuk, hogy keressék a peren kívüli megegyezés lehetőségét és a kártérítési igényeket rendezzék. Ilyet elképzelhetőnek tartanék.

A Balsai-jelentésről. Ha jól tudom, ők is abból a több ezer oldalas anyagból dolgoztak, amiből a 2006-os eseményeket vizsgáló albizottság. Hogy abból hogyan jutottak egészen más következtetésekre, mint az albizottság, azt nem tudom, de ha az albizottság támogatja, akkor ezt visszautaljuk a főbizottság hatáskörébe, s ha a nyilvánosságra kerülése után azt látjuk,

hogyan olyan következtetések vannak benne, amelyek nem szerepeltek a Gulyás-féle albizottság jelentésében, akkor azt elő kell venni.

Utolsó megjegyzésem a Gaudi képviselő úr által felvetett jogállamba vetett hitre vonatkozik. Azt gondolom, hogy többeket megrengetne a jogállamba vetett hit, ha a hatalom szétválasztásának elve ebben az esetben nem érvényesülne, mint az, hogy az ügyészség hogyan jár el. Én továbbra is ragaszkodnék ahhoz, hogy a hatalmi ágakat válasszuk szét, s a politika ne szóljon bele az ügyészség és a bíróság munkájába.

Ki támogatja azt, hogy a Balsai-jelentés nyilvánosságra hozatalának kérdését visszautaljuk a főbizottság elé, és a holnap 9 órakor kezdődő ülésen újra kérjük annak a napirendre vételét? (8) Ki nem támogatja? (1) Ki tartózkodott? (0) Az albizottság támogatja a fenti javaslatot.

A Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr által felvetettekkel kapcsolatban van-e kérdés, észrevétel, megjegyzés? Alelnök úr!

KÖVÁRI JÁNOS (Fidesz): Javaslom pontosítsuk, hogy Gaudi képviselő úr kérésének megfelelően a kilenc pont mivel egészüljön ki. Én az általa felsoroltak közül kettőt tudnék megnevezni. Az egyik az, hogy a semmisségi törvény mennyire váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Ezt mindenképpen objektíven kellene megvizsgálni, és a vizsgálat kiderítheti, hogy beváltotta-e vagy sem. Én nem lennék olyan sommás, mint Gulyás Gergő, aki a főbizottság ülésén azt mondta, jobb lett volna talán közkegyelmet gyakorolni. Véleményem szerint ez inkább szubjektív megjegyzés volt, ami nincs tényekkel alátámasztva. Nem vagyok ellene annak, hogy ezt vizsgáljuk meg, de csakis a tények alapján. A kártérítési igények lelassulását – ha jól éreztem a szavaiból – vagy nem megfelelő ügyvitelét szintén konkrét esetek alapján vizsgáljuk meg. Én ezt a kettőt el tudom fogadni, csak nevesítsük ezeket feladatként a kilenc pont mellett. Nem tudom, hogy volt-e még olyan, amit fontosnak tartott képviselő úr, de azt kérem, hogy ezeket mindenképpen konkrét vizsgálatok után jelentsük ki és ne a magunk szubjektív megítélése szerint.

ELNÖK: Gaudi képviselő úr kíván-e erre reagálni? (Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Köszönöm, nem.)

Azt tenném fel szavazásra, hogy a semmisségi törvény megvalósulásával kapcsolatban az albizottság vizsgáljon-e konkrét eseteket, amelyekben keresztül esély nyílik arra, hogy olyan következtetésekre juthatunk, hogy a gyakorlatban megvalósulnak-e a semmisségi törvényben foglaltak. Felvegyük-e ezt a kilenc pont mellé kiegészítésként?

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Annyit tennék hozzá, hogy akkor, ha konkrét panasz érkezik. Ne általánosságban tegyük ezt és ne hirdessünk újabb semmisségi törvényt.

ELNÖK: Ezt azért kérdezem, mert előfordulhat, hogy konkrét jogeseteket fogunk vizsgálni, illetve az, hogy valakit be kell hívnunk meghallgatásra. Berényi képviselő úr!

BERÉNYI LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Én nemmel fogok szavazni, már csak azért is, mert úgy gondolom, elég volt az az idő, ami az eljárásoknál rendelkezésre állt. Másrészt pedig ha történtek volna visszasságok a kártérítési ügyekkel kapcsolatban, akkor az már nyilvánosságot kapott volna. Konkrét esetek vizsgálatára az albizottságnak természetesen rendelkezésre áll a megfelelő idő, és hozzánk bármikor fordulhatnak akár képviselőnkön keresztül, akár közvetlenül. Úgy gondolom, a semmisségi törvény elérte azt a célt, amit mi gondoltunk. Lehet, hogy van néhány kivétel, de ha a konkrét ügyek vizsgálata megtörténik, akkor azokból levonhatjuk a megfelelő konzekvenciát.

ELNÖK: Köszönöm. Varga képviselő úr!

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Lehet, hogy nem értettem pontosan, amit Berényi képviselő úr mondott. Én kettéválasztanám a semmisségi törvényt és a kártérítést. A kártérítéssel kapcsolatos vitát én már semmiképpen nem nyitnám meg, mert aki eddig nem kapott kártérítést, nyilván azért nem, mert nem jelentkezett. Viszont ha valaki úgy érzi, hogy az ő esetében nem teljesült a semmisségi törvény és a bizottság elé kerül az ügye, azt vizsgálni kell. Tehát a kettőt nem kapcsolnám össze.

ELNÖK: A kettőt azért sem lehet összekapcsolni, mert Gaudi képviselő úrnak három kiegészítő pontja volt az eredeti kilenchez, és a háromból kettő, a semmisségi törvény és a kártérítés külön szerepelt. Ezekről külön fogunk szavazni. Miután napirendre vettük ennek a három kiegészítő pontnak a tárgyalását, azt javaslom, hogy külön szavazzunk róluk.

Gaudi-Nagy Tamás!

GAJDA RÓBERT (Fidesz): Nem tagja a bizottságnak!

ELNÖK: Valóban. Nem tudom, visszaéltem-e elnöki hatáskörömmel akkor, amikor nem szavaztattam meg minden alkalommal, hogy Gaudi képviselő úr szót kaphasson. Miután arról a napirendi pontról tárgyalunk, amelynek ő az előterjesztője, feleslegesnek tartom, hogy valamennyi alkalommal szavazzunk arról, hogy hozzászólhat-e. De ha ebben nincs egyetértés, én azt is elfogadom, és minden alkalommal szavazzunk arról, hogy szót kaphat-e a képviselő úr.

GAJDA RÓBERT (Fidesz): Gaudi képviselőtársam az előbb az mondta, hogy ügyrendi javaslata lenne.

ELNÖK: Ezt nem hallottam.

GAJDA RÓBERT (Fidesz): Úgy látom, közben elmondta Kulcsár Gergelynek, hogy milyen ügyrendi javaslatot kívánt megtenni.

ELNÖK: Ha Kulcsár képviselő úrnak ügyrendi javaslata van, akkor meg kell adnom neki a szót. S ha úgy gondolja, hogy ennek elmondásához neki segítségre van szüksége, az nem tartozik az én kompetenciámba. Tessék!

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Nem ügyrendi javaslatom van, csak felhívnam a figyelmet arra, hogy a főbizottság egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy Gaudi képviselő úr három kiegészítő javaslatát vegye napirendjére az albizottság.

ELNÖK: Most pont erről tárgyalunk. Napirenden van ez a három pont. Azzal kezdődött az ülés, hogy ezt a három kiegészítő javaslatot napirendre vettük. Ez persze nem jelenti azt, hogy el is fogadja a bizottság, hogy erről tárgyal. Ezt a ránk rótt feladatot teljesítjük azzal, hogy most pont ezt a három pontot tárgyaljuk. Egyébként nem gondolnám, hogy az albizottság által megszavazott kilenc pontban is feltétlenül egyetértés lenne köztünk. Attól még, hogy napirendre veszünk valamit és tárgyalunk róla, tartalmilag különbözhet a véleményünk.

Ha nincs több hozzászólás, akkor a három kiegészítő pontot felteszem szavazásra. Ki ért egyet azzal, hogy a rendezetlen kártérítések ügyét felvegyük a kilenc pont mellé, mint

vizsgálható kérdést? (1) Ki nem ért vele egyet? (6) Ki tartózkodott? (0) Az albizottság elutasította a javaslatot.

A következő kérdés, amiről szavazni kell: tegyen-e az albizottság bármilyen lépést az ügyészség felé azzal kapcsolatban, hogy az elmaradt felelősségre vonás hogyan valósuljon meg? Ki ért egyet azzal, hogy ezt felvegyük kiegészítő pontként? (1) Ki nem ért vele egyet? (6) Ki tartózkodott? (0) Az albizottság nem ért vele egyet.

Kérdezem az előterjesztőtől, a harmadik pontot feltehetem-e úgy szavazásra, hogy ne általánosságban, hanem konkrét ügyeken keresztül vizsgálja meg az albizottság a semmisségi törvény hatályosulását. (Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Igen.) Ki ért ezzel egyet? (4) Ki nem ért vele egyet? (0) Ki tartózkodott? (3) Az albizottság egyetért a javaslattal.

Most a következő ülés időpontjáról kellene határoznunk.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): A lényegét sikerült megtárgyalnunk.

ELNÖK: Legalábbis azt az előterjesztést sikerült megtárgyalnunk, ami külön érkezett. Arról már döntött a főbizottság, hogy az albizottság október 23-ig letesz egy jelentést az ajánlások megvalósulásával kapcsolatban. Azt figyelembe véve igyekszem összehívni az Ellenőrző albizottság üléseit, hogy ennek eleget tegyünk. Azt javaslom, hogy már holnap elkezdhetjük ennek a kilenc pontnak a tárgyalását. Tehát holnap reggel fél 9-kor folytatjuk a munkát a már elfogadott és a ma két ponttal kiegészített napirendnek a tárgyalásával. Gaudi képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Már csak nagyon röviden szeretném igénybe venni az albizottság türelmét. Szeretném a jegyzőkönyvben rögzíteni, hogy az imént megszavazott két elutasító döntés teljes mértékben ellentétben áll a főbizottság hétfői döntésével. Szeretném felolvasni azt a jegyzőkönyvrészletet, hogy hogyan tette fel a bizottsági elnök úr a kérdést, nevezetesen hogy mit kell vizsgálnia ennek az albizottságnak. „Ki ért egyet azzal, hogy az Ellenőrző albizottság vizsgálja meg, hogy a 2006 őszi események vizsgálatára létrejött eseti bizottság jelentésében foglaltak hogyan hatályosultak és milyen kormányzati intézkedések történtek, figyelembe véve Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr beadványának erre vonatkozó részeit is.” A bizottság elfogadta ezt a javaslatot. A beadvány megfelelő részeiben pedig a jóvátétel és a felelősség vizsgálata is benne van. Szerintem ez a döntés ellentétes a főbizottság határozatával.

ELNÖK: Én ezt máshogy értelmezem. A képviselő úr által az imént felolvasott jegyzőkönyvi részt a holnapi főbizottsági ülésen fel lehet vetni javaslatként újratárgyalásra. Én saját hatáskörömben nem a képviselő úr által értelmezett módon jártam el a kérdés napirendre vétele tekintetében, hanem úgy, ahogy itt megtárgyaltuk. Nem gondolnám, hogy az albizottság tagjainak feltétlenül egyet kellene értenie abban, hogy ezt az albizottságnak valóban vizsgálnia kell. De mint főbizottsági tagnak, képviselő úrnak abszolút joga van arra, hogy ezt a kérdést újra napirendre vetesse.

Kíván-e még valaki hozzászólni? (*Nincs jelentkező.*) Ha nem, megköszönöm a munkát és holnap reggel fél 9-kor találkozunk.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 40 perc)

Szabó Tímea
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc